

Lekcija 5

lernu!

 Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ovaj projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije. Sadržaj ove publikacije odražava isključivo stavove autora publikacije te Europska komisija ne može biti odgovorna za uporabu sadržanih informacija.

<https://lernu.net/instruado?lang=hr>

Čitav sadržaj, ukoliko nije eksplicitno navedeno drugačije, vlasništvo je *lernu.net* i objavljen je pod licencom [Creative Commons Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) pod istim uvjetima 4.0 međunarodna.

Tablične riječi

Proučite tablicu korelativa u dodatku i uočite kako je pravilno i logično sastavljena: značenje svake od 45 tabličnih riječi može se odrediti iz značenja početnog i završnog dijela. Posebno zapamtite slijedeće riječi:

	KI- upitna riječ, odnosna riječ, uzvik	TI- pokazna riječ	ĈI- sveobuhvatna riječ	NENI- niječna riječ	I- nedefinirana riječ
-U pojedinač, pojedina stvar	kiu kiu Pita o identitetu jedne od više znanih osoba, predmeta ili stvari.	tiu tiu Označava jednu određenu od više znanih osoba, predmeta ili stvari.	ĉiu ĉiu Označava pojedinačno i bez iznimke članove grupe osoba, predmeta ili stvari.	neniu neniu Negira pojedinačne iz grupe osoba, predmeta ili stvari.	iu iu Označava neznanu ili neodređenu osobu, predmet ili stvar.
-O stvar	kio kio što, "koja stvar, kakva stvar"	tio tio to, "ta stvar"	ĉio ĉio sve, "svaka stvar, svakakva stvar"	nenio nenio ništa, "nijedna stvar, nikakva stvar"	io io nešto, "neka stvar, nekakva stvar"
-A svojstvo, vrsta	kia kakav kakav, "koje vrste, kojeg svojstva"	tia tia takav, "te vrste, tog svojstva"	ĉia ĉia svakakav, "svake vrste, svakog svojstva"	nenia nenia nikakav, "nikakve vrste, nikakvog svojstva"	ia ia nekačav, "neke vrste, nekog svojstva"
-EL način, stupanj	kiel kiel "na koji način, u kojem stupnju", kako	tiel tiel "na taj način, u tom stupnju", tako	ĉiel ĉiel "na svaki način", svakako	neniel neniel "ni na koji način"	iel iel "na neki način, u nekom stupnju"
-E mjesto	kie kie gdje, "na kojem mjestu"	tie tie tu, "na tom mjestu"	ĉie ĉie svugdje, "na svakom mjestu"	nenie nenie nigdje, "ni na kojem mjestu"	ie ie negdje, "na nekom mjestu"
-AL uzrok	kial kial zašto, zbog kojeg uzroka, zbog kojeg razloga, zbog čega	tial tial "zbog tog uzroka, zbog tog razloga, zbog toga", zato	ĉial ĉial "zbog svakog uzroka, zbog svakog razloga, zbog svega"	nenial nenial "zbog nikakvog uzroka, zbog nikakvog razloga, ni zbog čega"	ial ial "zbog nekog uzroka, zbog nekog razloga, zbog nečega"
-AM vrijeme, put (prilika, uvjet)	kiam kiam kada, u kojem vremenu, kojom prilikom	tiam tiam "tada, onda, u to vrijeme"	ĉiam ĉiam "uvijek, u svako vrijeme"	neniam neniam nikad, "ni u kom vremenu, nijednom prilikom"	iam iam "nekad, u neko vrijeme"
-OM količina (naglašeni stupanj)	kiom kiom koliko mnogo, u kolikom broju, u kojoj količini	tiom tiom "tako mnogo, u tom broju, u toj količini", toliko	ĉiom ĉiom "cijela količina"	neniom neniom "u nikojem broju, u nikojoj količini, nimalo"	iom iom "ne jako mnogo, ali ne ni malo", ponešto
-ES vlasnik (subjekt ili objekt po smislu)	kies kies čiji, "od koga"	ties ties "od tog"	ĉies ĉies svačiji, "od svakog"	nenies nenies ničiji, "ni od koga"	ies ies nečiji, "od nekog"

ĉ-io = sve

ĉ-iam = uvijek

ĉ-iu = svatko, svaki

iom = nešto, malo (količinski)

ĉ-iuj = svi (množina)

Neke od riječi u tablici mogu dobiti nastavke -j (množina) i -n (akuzativ):

- nastavak -j mogu imati riječi koje završavaju na -u i -a
- nastavak {n} (akuzativ) mogu imati riječi koje završavaju na -o, -u i -a i -e

kiu = što

kion = što, u ulozu objekta (oblik u akuzativu)

Kio estas tio? Tio estas kuko. = Što je to? To je kolač.

Kion vi manĝas? Kukon mi manĝas. = Što jedeš? Jedem kolač.

kiu = tko, koji

Kiuj estas viaj amikoj? = Tko su tvoji prijatelji? (Koji su tvoji prijatelji?)

Kiu staras kun li? = Tko stoji s njim?

Kiujn librojn vi legis? = Koje knjige si čitao/čitala?

Kiun mi vidas? = Koga vidim?

kia = kakav, kakva, kakvo

Kiaj estas ŝiaj leteroj? = Kakva su njena pisma?

Kia estas la vetero? = Kakvo je vrijeme?

Kiajn fotojn vi faris? = Kakve si fotografije snimio/snimila?

Kian aŭton vi havas? = Kakav automobil imaš?

kie = gdje

kien = kamo

Kie mi estas? = Gdje sam?

Kien vi iras? = Kamo ideš?

Ove riječi se može slagati s prijedlozima:

al kiu = kome

kun kiu = s kim

al tiu = tome (čovjeku)

inter tiuj = među tim (ljudima)

Komparacija

Komparativ se tvori pomoću riječi **pli** (više):

pli bona = bolji, bolja, bolje

pli granda = veći, veća, veće

Superlativ se tvori pomoću riječi **plej** (naj...):

plej bona = najbolji, najbolja, najbolje

plej granda = najveći, najveća, najveće

Kod usporedbe s nekim/nečim hrvatska riječ "od" ili "nego" uz komparativ prevodi se **sol**:

pli bona ol vi = bolji od tebe

Kod usporedbe u superlativu koristi se riječ **el** koja odgovara hrvatskom "od" ili "među":

la plej bona el čiuj = najbolji/najbolja/najbolje od svih

Kod komparacije pridjeva u superlativu ispred **plej** uvijek dolazi član **la**.

Rječe **pli** i **plej** se koriste i s prilozima. Pravila su ista, osim što se ispred **plejplej** ne stavlja **la**.

pli rapide = brže

plej rapide = najbrže

dum

Riječ **dum** označava vremensko trajanje te može biti i prijedlog ("za vrijeme") i veznik ("dok"):

Li sidas dum la manĝo. = On sjedi za vrijeme jela.

Ŝi skribas dum li legas. = Ona piše dok on čita.

ĉi

Riječ **ĉi** se koristi uz ti-riječi iz korelativne tablice te označava blizinu:

tie = tamo, ondje

tiu = onaj

tiu ĉi / ĉi tiu = ovaj

tie ĉi / ĉi tie = ovdje

-ind-

Sufiks **-ind-** označava da je nešto vrijedno učiniti:

aŭskultinda = vrijedno slušanja

---

leginda = vrijedno čitanja

---

bedaŭrinde = nažalost (doslovno: vrijedno žaljenja)

---

nedankinde = "nema na čemu", pristojan odgovor nakon zahvale dankon (doslovno: nije vrijedno zahvaljivanja)

kioma?

Upitna riječ **kioma** se koristi u pitanju "Koliko je sati?":

Kioma horo estas? = Koliko je sati?

▼ Blok 19 (školski sati 37-38)

Ciljevi učenja

- učiti kako uspoređivati na esperantu (komparativ, superlativ)
- ponoviti već poznate riječi koje se odnose na usporedbe (kiu, tia, tie, itd.)

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Zvukovi **1, 2, 3**
- Kopije **M1**
- Kopije **M2**
- Vježba **M3**
- Kopije **M4**
- Kopije **M5**

Nove riječi

sinjoro = gospodin

---

horo = sat (vremenski)

---

vendi = prodati, prodavati

---

komenci = početi

---

aŭto = auto

---

pli = više, još

---

plaĉi = svidjeti se, sviđati se

---

ol = nego, od

la plej = naj (početak superlativa)

ĉi = riječ koja se koristi uz ti-riječi iz korelativne tablice te označava blizinu, pretvara "onaj" u "ovaj", "tamo" u "ovdje"

---

aŭskulti = slušati

---

pli ol = više od, više nego

---

forgesi = zaboraviti

---

plej el = najviše od

---

helpi = pomoći

Plan učenja

---

10 min Razdijelite **M1** i slušajte tekst **1**. Čitajte i prevedite tekst zajedno. Zamolite učenike da čitaju po 2 rečenice i ponovno ih prevedu. Kad dođu do kraja teksta, kreću iznova ali ovoga puta bez prijevoda. Nastavnik pomaže samo s ispravnim izgovorom i, ako treba, s prijevodom.

Pomognite učenicima da prevedu rečenice koje sadrže komparativ i superlativ: *la plej bona el, pli rapida ol ...*

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

20 min Podijelite dijalog **M2**.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i sljedeći par da glumi dijalog.

Objasnite da se pridjevi i prilozi u komparativu i superlativu ne mijenjaju te da se samo dodaje *pli* ili *plej* (*bona – pli bona, plej bona, bone – pli bone, plej bone*).

---

10 min Pauza

---

20 min Razdijelite **M3**. Podijelite učenike u grupe po troje ili četvoro. Svaka grupa mora povezati izraze s riječima iz tablice. Možete organizirati i natjecanje: pobjeđuje najbrža grupa.

Potrudite se da učenici shvate da se naslovi u tablici malo međusobno razlikuju, na primjer *kiu – tiu*, itd. Učenici neka vode računa o sličnosti riječi u svakome paru. Razlog tome će biti objašnjen detaljnije u sljedećem bloku.

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

10 min Razdijelite **M4**. Zamolite učenike da prevedu zajedno pjesmu i zajedno je pjevaju 2-3 puta.

Zadajte domaću zadaću.

Nova aŭto (1-a parto)

Sinjoro Rapid, amiko de Marko, eniris vendejon de aŭtoj. Tie li vidas belan sinjorinon, kiu plaĉas al li. Vendisto venas al li. Sinjoro Rapid demandas:

- Kiu aŭto estas la plej bona?
- Tiu ĉi estas la plej bona el ĉiuj.
- Ĉu ĝi estas rapida?
- Ĝi estas pli rapida ol aliaj.

M2 Dijalog

- A** Mi aŭdis ke vi volas novan aŭton. Ĉu estas vero?
- B** Jes, mia aŭto estas malnova kaj malbona.
- A** Ĉi tie estas aŭtovendejo. Kiu aŭto plej multe plaĉas al vi?
- B** Tiu ĉi. Ĝi estas pli bona ol mia.
- A** Ho, 20 000 eŭroj! Multekosta!
- B** Mi ne havas sufiĉan monon por ĝi. Mi aĉetos iun malpli koston.
- A** Sed ĝi estas tre rapida.
- B** Mi ne devas havi la plej rapidan aŭton el ĉiuj.
- A** Ĉu vi ne ŝatas vojaĝi pli rapide ol aliaj?
- B** Ne. Mi ne volas akcidenton.

M3 Vjeŝba

Stavite izraze u ispravnu grupu: vendisto, forta, riĉa, la plej bona, lingvo, en vendejo, pli bela, en la hejmo de Marko, aŭto, en sportejo, domo, kafo, sur tablo, amiko, en nia lernoĉambro, en via lernolibro, kelnero, sur papero, kuko, Marko, malpli granda, sinjorino, vizaĝo, malvarma, letero, sportisto, frato, pli rapida

Kiu? Tiu!	Kie? Tie!	Kio? Tio!	Kia? Tia!

Rjeŝenje:

Kiu? Tiu!	Kie? Tie!	Kio? Tio!	Kia? Tia!
Marko	en vendejo	aŭto	forta
vendisto	sur tablo	kafo	pli rapida
sinjorino	en via lernolibro	kuko	la plej bona
amiko	en sportejo	letero	pli bela
kelnero	sur papero	vizaĝo	riĉa
frato	en la hejmo de Marko	domo	malpli granda
sportisto	en nia lernoĉambro	lingvo	malvarma

M5 Pjesma

Napravite rečenice od riječi ovdje niže. Možete dodati i druge riječi.

ion – diri – volas	→	Mi volas diri ion.
libroj – plačas – tiuj	→	
amikon – kian – volas	→	
aŭto – tiu ĉi – rapide	→	
forgesis – Marko – ion	→	
iras – lernantoj – kien	→	

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.

M6 Domaća zadaća

- A** Kion vi faras dum la tago?
B Je la sepa horo kaj tridek minutoj mi iras en lernejon.
A Kion vi faras, dum vi estas en lernejo?
B Mi lernas multajn novajn aferojn.
A Ĉu vi ŝatas matematikon?
B Jes, mi ŝatas ĝin pli multe ol lingvojn. Sed plej multe mi ŝatas muzikon.
A Kiam vi revenas hejmen?
B Mi revenas je la dekdua horo.
A Kie vi tagmanĝas? Ĉu en lerneja manĝejo?
B Ne. Hejme mi manĝas bonan manĝon, kiun kuiris mia patrino.
A Kaj poste? Ĉu vi ludas kun geamikoj?
B Jes, sed unue mi devas lerni kaj skribi hejmtaskojn.
A De kiu estas la lernolibroj tie sur la tablo?
B Tio estas miaj lernolibroj kaj lernolibroj de mia fratino.

▼ Blok 20 (školski sati 39-40)

Ciljevi učenja

- ponoviti sadržaj prethodnih lekcija (modalni glagoli, broj imenice, gramatički nastavci)

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Kopije **M7**
- Kopije **M8**
- Kopije **M9**
- Kopije **M10**
- Kopije **M11**

Plan učenja

---

20 min Podijelite dijalog **M6**.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i slijedeći par da glumi dijalog.

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

10 min Razdijelite **M7**. Zamoliti učenike da ispune prazna mjesta ispravnim modalnim glagolom.

---

10 min Razdijelite **M8**. Zamolite učenike da čitaju rečenice i prevedu ih na svoj jezik.

Učenici ponavljaju komparaciju pridjeva i priloga. U nekim slučajevima prefiks **MAL-** je dodan (**malpli, malplej**).

---

10 min Pauza

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

10 min Razdijelite **M9**. Zamolite učenike da povežu rečenice s vremenima.

---

10 min Razdijelite **M10**. To je vježba s pjesmom **Dek boteloj**, koja se učila u lekciji 4. Zamolite učenike da dodaju pjesmi nedostajuće brojeve.

Zatim pjevajte pjesmu zajedno 2-3 puta. Tako će učenici ponoviti riječi koje se odnose na brojeve.

Zadajte domaću zadaću.

M7 Dijalog

Ispunite prazna mjesta ispravnim glagolom: {n}.

Mi petas, ĉu vi _____ helpi al mi? – Kompreneble!

Hodiaŭ Marko ne _____ skribi hejmtaskon. Tio plaĉas al li.

Ni havas malnovan aŭton. Ĝi ne funkcias kaj ni ne _____ vojaĝi plu.

Ana ankoraŭ ne _____ dormi. Ŝi ŝatas plu legi la libron.

Mia edzo _____ labori tre longe kiel kelnero.

La sinjoro iras malrapide. Li estas maljuna, li ne _____ iri pli rapide.

Ĉu vi _____ fermi la fenestron? – Mi povas, sed mi ne _____. Estas varme en la ĉambro.

Marko _____ aĉeti kukon por Ana, sed li ne havas sufiĉan monon.

Ivo ne havas tempon por ludi kun mi. Li _____ rapide iri en vendejon kaj aĉeti panon.

M8 Vjeŝba

Prevedite na ŝvoj jezik.

La unua vendisto estas bona. La dua vendisto estas pli bona ol la unua. La tria vendisto estas la plej bona el ĉiuj.

Mia domo estas malgranda. La domo de Marko estas pli malgranda ol mia. La domo de Julia estas la plej malgranda.

La patrino de Ana kuiras bone. La patrino de Marko kuiras pli bone. Mia patrino kuiras plej bone.

Petro lernas lingvojn rapide. Mi lernas lingvojn pli rapide ol li. Mia fratino lernas lingvojn plej rapide el ni ĉiuj.

Tiu ĉi foto estas bela. La dua foto estas malpli bela. La lasta foto estas la malplej bela.

M9 Vjeŝba

Poveŝite vrijeme s reĉenicama.

7.30	Mi revenas hejmen el la lernejo.
8.00	Post la tagmanĝo mi lernas en mia ĉambro.
12.00	Mi iras en lernejon.
12.30	Mi ludas sur la strato kun geamikoj.
14.00	Mi dormas.
16.00	Mi manĝas hejme tagmanĝon, kiun kuiris mia patrino.
21.00	Mi sidas en lernoĉambro kaj mi aŭskultas la instruiston.

Dek boteloj

Dek boteloj pendas sur la mur'

Sed se akcidente falas unu nur, tiam naŭ boteloj pendas sur la mur'.

Naŭ boteloj pendas sur la mur' sed se akcidente falas unu nur,

Tiam ok boteloj pendas sur la mur'.

Ok boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam sep boteloj pendas sur la mur'.

Sep boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam ses boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

Du boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam unu botelo pendas sur la mur'.

Unu botelo pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam nurodoro restas sur la mur'.

Melodija: [YouTube](#)

M11 Domaća zadaća

Dodajte ispravan nastavak: -j, -n, -jn.

Antaŭ la domo de Marko staras modernaj aŭto _____.

Antaŭ dek minuto _____ venis la patro hejmen.

La botelo _____, kiuj staras sur la tablo en kuirejo, estas miaj.

Donu al mi la grandajn libro _____, kiuj estas tie malantaŭ vi.

Ĉu vi aŭdas mi _____ bone?

Post du horoj la vendisto fermos la vendejo _____.

En lernoĉambro sidas lernanto _____ kaj ili aŭskultas instruisto _____.

Vi havas tre bela _____ okulo _____.

La fotoj, kiuj pendas sur la muro, estas tre bela _____.

Ivo ne komprenas la lastan hejmtasko _____, kiu _____ li ricevis en la lernejo.

Napravi reĉenice pomoĉu raĉunala. Stvorite 5 reĉenica svakodnevno: prevedite ih i napiŝite ih ako su ispravne.

▼ Blok 21 (školski sati 41-42)

Ciljevi učenja

- Razumjeti sistem tabličnih riječi (da se te riječi sastoje od dva dijela te da je od malog broja morfema moguće konstruirati mnoge kombinacije)
- učiti stvarati prve tablične riječi (kombinacije od KI-, TI-, ČI- kaj -U, -O, -A, -E)
- upoznati sufiks -IND-

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka, magneti

Pripreme

- Zvukovi **4, 5**
- Kopije **M12**
- Vježba **M13**
- Vježba **M14**
- Vježba **M15**
- Kopije **M16**
- Vježba **M17**
- Kopije **M18**
- Kopije **M19**

Nove riječi

forta = snažan (snažna, snažno), jak (jaka, jako)

veturi = voziti se

tre = vrlo, veoma

čiuj = svi, sve

certe = sigurno

jam = već

kosti = koštati, stajati

jaro = godina

multe = mnogo

monato = mjesec

bedaŭri = žaliti, sažalijevati

plena = pun, puna, puno

aĉeti = kupiti, kupovati

-ind = sufiks koji označava da je nešto vrijedno učiniti, vrijedno čega

Plan učenja

---

15 min Razdijelite **M12** i slušajte tekst **4**. Čitajte i prevedite tekst zajedno. Zamolite učenike da čitaju po 2 rečenice i ponovno ih prevedu. Kad dođu do kraja teksta, kreću iznova ali ovoga puta bez prijevoda. Nastavnik pomaže samo s ispravnim izgovorom i, ako treba, s prijevodom.

---

5 min Objasnite ukratko uporabu sufiksa **-IND-** i dajte nekoliko primjera.

Razdijelite **M13**. Pomognite učenici da naprave riječi sa sufiksom **-IND-** i zamolite ih da ih pokušaju opotrijebiti u rečenicama.

Možete upozoriti na riječ **nedankinde**, koja se koristi u ljubaznoj rečenici. Kao primjer možete navesti sljedeći razgovor:

- Ću vi povas helpi al mi?
  - Jes.
  - Dankon!
  - Nedankinde!
-

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

10 min Razdijelite **M14**. Zamolite učenike da misle o značenju riječi sa sufiksom **-IND-**. Zatim ih zamolite da formiraju barem tri smislene rečenice. Ako imate vremena, nekoliko učenika može glasno čitati svoje rezultate, a vi ih možete razmotriti.

---

10 min Razdijelite **M15**. Zamolite učenike da s punom pažnjom čitaju tekst i prevedu ga na esperanto. Dajte im oko 5 minuta za taj zadatak. Zatim zamolite jednog/jednu od učenika/učenica da čitaju taj prijevod razredu. Možete pitati druge za alternative i davati sugestije. Napišite ispravan prijevod na ploču.

---

10 min Pauza

---

15 min Podijelite dijalog **M16**.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i sljedeći par da glumi dijalog.

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

15 min Podijelite dijalog **M17**.

Stavite dijelove slagalice pomoću magneta na ploču. Upotrijebite slagalicu za objašnjenje sistema tabličnih riječi. Zatim zamolite učenike da slože razne tablične riječi i razmisle o njihovom značenju.

Upozorite učenike na sličnost između riječi u **kiu – tiu, kie – tie**, itd. Sada je svakome paru dodana jedna slična riječ: **kiu – tiu – ĉiu, kie – tie – ĉie**, itd.

---

10 min Razdijelite **M18**. Zamolite učenike da saznaju koji su dijelovi slagalice prikladni u kojoj rečenici.

Zadajte domaću zadaću.

Nova aŭto (2-a parto)

- Ĉu ĝi estas ankaŭ forta?

- Ho jes, ĝi estas tre forta.

- Certe ĝi estas multekosta?

- Kompreneble, ĝi estas la plej multekosta el ĉiuj.

- Dankon, bedaŭrinde mi ne aĉetos novan aŭton, ĉar mia malnova aŭto estas la plej malmultekosta el ĉiuj. Mi ankoraŭ veturos per ĝi.

M13 Vježba

Spojite riječi s nastavkom **-IND-** i napravite rečenicu.

aĉeti	aĉetinda	La ruĝa aŭto estas aĉetinda.
lerni	lerninda	
vidi	vidinda	
danki	nedankinde!	

M14 Vjeŝba

Postavite smislana pitaŝja. Napiŝite ih.

Ĉu Kie Kiam Kiel	la nova filmo Esperanto tiu ĉi libro via kafo la kanto matematiko la letero de Marko la parolo de Ana la manĝo en restoracio la aŭto de via amiko	estas povas esti	vidinda leginda lerninda havinda aĉetinda kuirinda trinkinda manĝinda aŭskultinda kantinda	?
---------------------------	--	---------------------	---	---

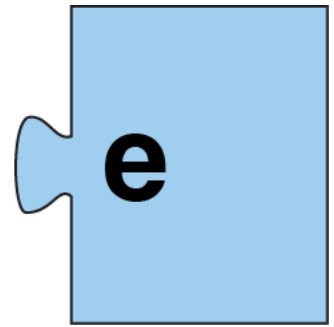
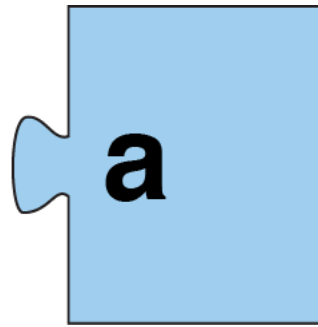
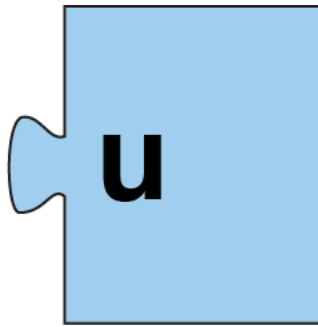
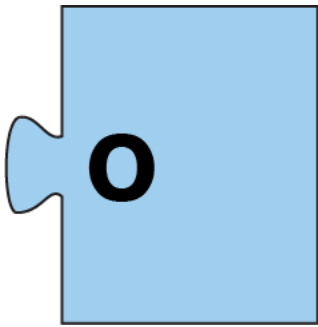
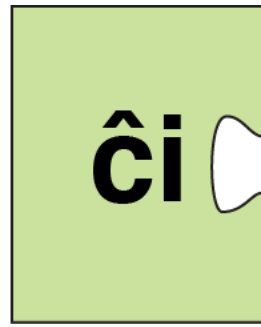
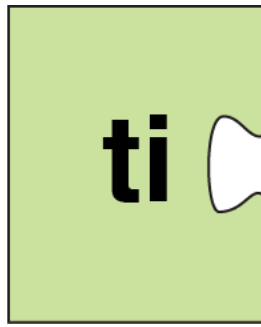
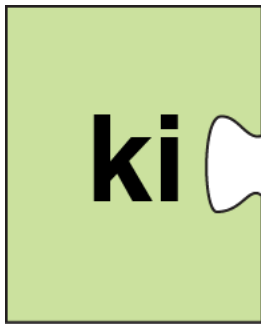
M15 Vježba prevođenja

Prevedite na esperanto.

Majka me je pitala gdje imam sve udžbenike. Ja sam rekao da su oni negdje u mojoj sobi. Tražim esperantski udžbenik. Kamo sam stavio udžbenik matematike? Kako ću danas učiti?

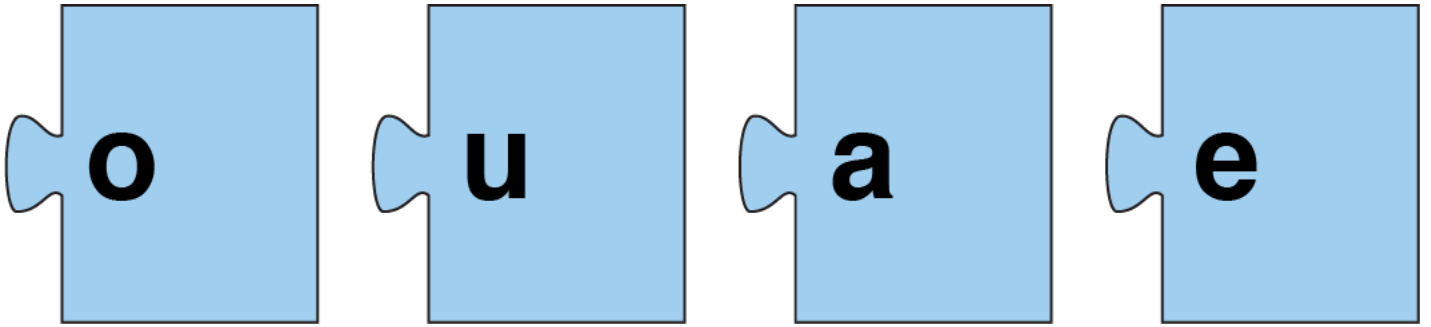
- A** Ĉu vi ŝatas vojaĝi?
- B** Jes, mi multe ŝatas vojaĝi. En ĉi tiu jaro mi volas veturi en Slovakion.
- A** Kiel vi volas veturi?
- B** Per mia aŭto.
- A** Ĉu vi veturos longe de Zagrebo al Slovakio?
- B** Certe, eble kvin horojn.
- A** Kiun urbon vi volas vidi?
- B** Mi volas vidi Bratislavon. Kaj certe ankaŭ Partizánske.
- A** Ho! Ĉu Partizánske estas vidinda?
- B** Kompreneble, ĝi estas bela malgranda urbo. Loĝas tie multaj homoj, kiuj parolas Esperanton.
- A** Mi bedaŭras ke mi ne povas iri kun vi.
- B** Mi aĉetos ion belan por vi.
- A** Dankon! Ĉu vi havas multajn dolarojn?
- B** En Slovakio mi devas havi ne dolarojn, sed eŭrojn.

M18 Vjeŝba

Szajnajte koji dijelovi slagalice odgovaraju u sljedećim reĉenicama.

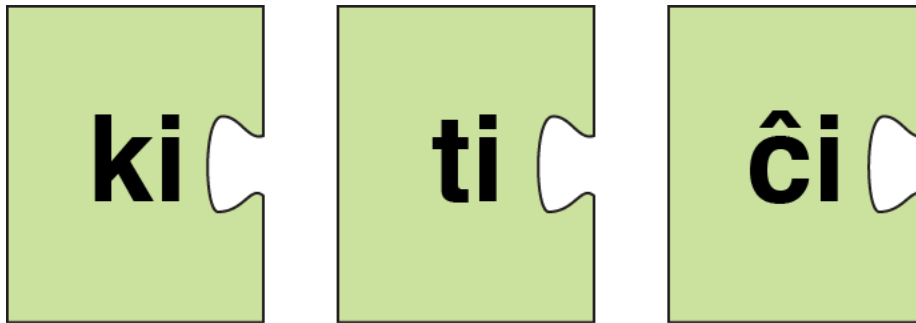
Diru, ki _____ sidas en la kafejo? – Marko kun Ana.

Ki _____ sinjoro staras sur la strato? – Maljuna.

Mi ne volas sidi ti _____. Mi serĉos alian lokon.

Mi ŝatas manĝi vere ĉi _____n.

Ĉi _____j lernantoj sidas kaj skribas.

_____ u foto ne plaĉas al Ivo, ĉar ĝi estas malnova.

Marko ne scias, _____ e estas liaj lernolibroj.

En la laborejo _____uj sidas kaj laboras, nur mi trinkas kafon.

La kafo por mi devas esti tre varma. Mi ŝatas trinki _____an kafon.

La patrino koleras: “_____e estas viaj paperoj! En via ĉambro, en kuirejo, sur la tablo...”

M19 Domaća zadaća

Napravite sličnu rečenicu. Nadomijestite debele riječi drugima.

primjer:

Multaj homoj en Slovakio parolas la **slovak**an lingvon.

...la Esperantan lingvon.

...la germanan lingvon.

Mi bedaŭras, ke vi forgesis la **libron** hejme.

Sur tiu strato staras **hotelo**.

Kiuj lernantoj **sidas** en la lernejo?

Mi **volas** vojaĝi ien, kie estas belaj urboj.

Mi ne scias, ke Julia **skribis** al mi leteron.

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.

▼ Blok 22 (školski sati 43-44)

Ciljevi učenja

- učiti nove tablične riječi koje završavaju s-AM, a počinju si- i NENI-
- ponoviti već učene afikse
- ponoviti glagole iz prethodnih lekcija i uporabiti ih u rečenicama

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Zvuk 6
- Kopije M20
- Vježba M21
- Vježba M22
- Kopije M23

Plan učenja

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

20 min Razdijelite **M20**. Igrajte Zvuk **6** pomoću računala. Zamolite učenike da pažljivo slušaju i ispune nedostajuće riječi. Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i slijedeći par da glumi dijalog.

Objasnite značenje novih tabličnih riječi: **neniam**, **kiam**, **tiam**. Dodajte i riječi koje počinju **sl-**. Te su se riječi pojavile u prethodnim lekcijama: **io**, **ie**, **iu**, itd. Za ilustraciju uporabe možete koristiti slagalicu **s-AM**, **l-** i **NENI-**.

---

10 min Pauza

---

10 min Razdijelite **M21**. Podijelite učenike u grupe po troje ili četvoro. Zamolite ih da udruže izraze s tabličnim riječima. Ako želite, možete napraviti mali izazov i zamoliti grupe da obave zadatak što je moguće brže. Najbrža grupa pobjeđuje.

---

10 min Razdijelite **M22**. Ako je potrebno, kratko podsjetite o uporabi afiksa **-IND-**, **MAL-**, **-EJ-**, **RE-**, **-EBL-**. Zatim zamolite učenike da ispune prazna mjesta nedostajućim afiksima. Čitajte tekst zajedno i razmotrite odgovore.

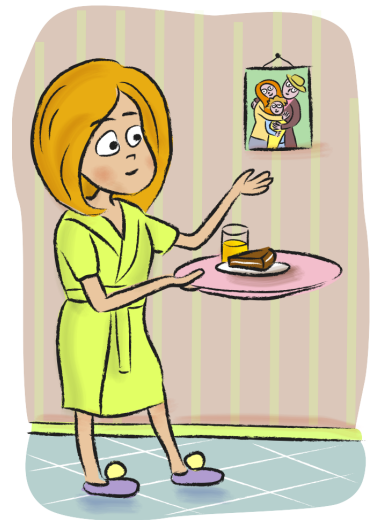
---

5 min Pauza za nejezičnu igru

Zadajte domaću zadaću.

- Ana** Saluton, Maja!
- Maja** Saluton, Ana! Mi _____ ke vi venis. Bonvolu eniri!
- Ana** Dankon! Mi _____ neniam vidis ĉi tiun urbon. Vi havas tre belan domon.
- Maja** Ĉi tie estas mia ĉambro. Ĉu mi povas porti por vi sukron?
- Ana** Jes, multan _____. Dum la vojo mi ne trinkis.
- Maja** Mi portis ankaŭ kukon. Ĝi estas ankoraŭ _____, mi faris ĝin antaŭ unu horo.
- Ana** La kuko estas tre bona!
- Maja** Mi ĝojas. Mi skribos por vi sur paperon, kiel oni faras ĝin.
- Ana** _____ estas sur la foto, kiu pendas _____ sur la muro?
- Maja** Tio estas foto de mi, miaj _____ kaj miaj gepatroj.
- Ana** Kiam oni faris tiun ĉi foton?
- Maja** Antaŭ tri jaroj. Tiam mia _____ frato iris la unuan fojon en lernejon.

M22 Vjeŝba

Popunite prazna mjesta pomoĉu ispravniĝ elementata: **-ind-**, **mal-**, **-ej-**, **re-**, **-ebl-**. Svaki element neka bude koriŝten dvaput.

Mi volas jam esti hejme. Ne plaĉas al mi en malsanul_____o.

Ĉu estas io en la boteloj en kuirejo? – Ne, ĉiuj estas_____plenaj.

En sport_____o estas malvarme.

Kiel okazis al vi la akcidento? – La biciklisto ne estis en nokto bone vid_____a.

Marko parolis, ke Vieno estas vizit_____a urbo.

Peter donis manĝon al _____riĉulo, kiu sidis sur la strato.

Mi ne komprenas la hejmtaskon. Mi devas _____legi ĝin.

Ĉu vi povas helpi al mi? – Kompren_____e!

Ivo aĉetis por sia fratino tre leg_____an libron.

Mi malĝojas, ke vi devas jam iri hejmen. Kiam ni _____vidos unu la alian?

M23 Domaća zadaća

Ispunite prazna mjesta ispravnim glagolom: **falis, okazis, kanti, redoni, forgesi, devas, dormas, bedaŭras, aŭskulti, rigardas**. Svaki glagol može biti korišten samo jednom. Prevedite rečenice na vaš jezik.

Vi faris nur unu taskon. Sed vi _____ fari du taskojn.

Mi _____, sed ni ne estas hejme. Ni ĉiuj estas en laborejo.

Kien _____ la libro? – Malantaŭ la skribotablon.

Ĉu mi povas _____ kun vi iun belan kanton?

Ana _____ ĉiam nur amfilmojn.

Tio _____ hodiaŭ en lernejo.

Kiam vi povas _____ al mi la libron?

Mi vere ne scias, kian muzikon _____ Petro.

Je tiu nokta horo mi jam _____.

Kiel vi povis _____ mian nomon?

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.

▼ Blok 23 (školski sati 45-46)

Ciljevi učenja

- ponoviti brojeve učeći kako se kaže za vrijeme na satu
- upoznati nove tablične riječi koje završavaju s **EL-**, **-AL** i **-OM**

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Zvukovi **7, 8, 9**
- Kopije **M24**
- Vježba **M25**
- Vježba **M26**
- Vježba **M27**
- Kopije **M28**
- Kopije **M29**

Nove riječi

dum = dok, tijekom, za vrijeme

---

tempo = vrijeme

---

tion = akuzativni oblik pokazne zamjenice "to", "ono", koristi se kada je "to" u funkciji objekta

---

vivi = živjeti

---

sed = a, ali, već, nego

---

kiel = kako

---

tiun = akuzativni oblik pokazne zamjenice "taj (ta, to)", "onaj (ona, ono)", koristi se kada je "taj" u funkciji objekta

kial = zašto

ĉar = jer, budući da

---

kiom = koliko

---

edzo = suprug

---

kie = gdje

---

sendi = poslati

Plan učenja

---

15 min Podijeli tekst **M24** i slušaj ton **7**.

Čitajte i prevodite ga zajedno. Zamolite učenike da čitaju po 2 rečenice i ponovno ih prevedu. Kad dođu do kraja teksta, započnu ponovno, no ovoga puta bez prijevoda. Nastavnik pomaže samo s ispravnim izgovorom i, ako treba, s prijevodom.

---

5 min Razdijelite **M25**. Zamolite učenike da čitaju rečenice i povežu ih s prikladnim vremenom na satu.

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

10 min Objasnite značenje i uporabu tabličnih riječi koje završavaju s-**EL**, -**AL** i s-**OM**. Možete stvoriti vašu vlastitu slagalicu (kao u **M19**) za ilustraciju uporabe tih završetaka.

---

10 min Pauza

---

10 min Razdijelite **M26**. Podijelite učenike u grupe po troje ili četvoro. Zamolite ih da udruže izraze s tabličnim riječima. Ako želite, možete napraviti mali izazov i zamoliti grupe da obave zadatak što je moguće brže. Najbrža grupa pobjeđuje.

---

10 min Razdijelite **M27**. Zamolite učenike da ispune prazna s ispravnim tabličnim riječima.

---

5 min Pauza za nejezičnu igru

---

10 min Podijelite dijalog **M28**.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i slijedeći par da glumi dijalog.

Zadajte domaću zadaću.

Nova aŭto (3-a parto)

Dum li tion diris, li denove rigardis la belan sinjorinon. Sed la vendisto diris:

– Estos pli bone, ke vi ne rigardu tiun ĉi sinjorinon. Ankaŭ ŝi estas tre multekosta. Mi scias, ĉar mi estas ŝia edzo.

M25 Vježba

Koliko je sati? Pročitajte rečenice i povežite ih s ispravnim vremenom.

Estas la kvina horo.

Estas la dektria horo kaj dudek minutoj.

Estas dek minutoj antaŭ la sesa horo.

Estas kvin minutoj post la kvara horo.

M27 Vjeŝba

Popunite prazna mjesta pomoĉu jedne od sljedeĉih rijeĉi: **kiel, kial, kiom**

Saluton! Longe mi ne vidis vin. _____ vi fartas? – Bone, dankon.

Julia, _____ vi ne volas iri kun mi en kinejon? – Ĉar mi devas multe lerni.

Sinjoro vendisto, _____ kostas tiu ĉi biciklo? – Ĝi kostas 200 eŭrojn.

_____ vi volas, ke mi fermu la fenestron? – Ĉar estas malvarme en la ĉambro.

Ĉu ni povas unu horon trankvile sidi kaj trinki sukron? – Mi ne scias, _____ da tempo ni havas.

Ĉu vi vojaĝos per aŭto? – Ne, mi volas vojaĝi tiel, _____ vi: per biciklo.

Mi ne komprenas, _____ vi estas kolera. – Mi estas kolera, ĉar vi legis miajn leterojn.

Diru, _____ estas naŭ plus ok? – Dek sep.

_____ vi fariĝis ruĝa? – Mi forgesis mian monon hejme.

_____ oni kuiras tiun ĉi manĝon? – Tre facile. Mi skribos tion al vi sur papero.

- Marta** Saluton, Lucia! Kiel vi fartas?
- Lucia** Saluton, Marta! Mi fartas tre bone, dankon. Kaj vi?
- Marta** Ankaŭ mi bone.
- Lucia** Dum longa tempo mi ne vidis vin. Kie vi nun vivas?
- Marta** Mi ne plu vivas en Ĉeĥio. Jam unu monaton mi vivas kaj laboras en Slovakio.
- Lucia** Ho, interese! Kiel plaĉas al vi via nova laboro?
- Marta** Mi ŝatas ĝin. Ĝi estas pli bona kaj pli interesa ol la malnova laboro.
- Lucia** Tio estas bona. Mia edzo koleras pri mia laboro.
- Marta** Kial?
- Lucia** Ĉar mi devas en ĉiu tago labori tre longe.
- Marta** Kien vi iras?
- Lucia** Mi iras sendi leteron kaj poste trinki kafon. Ĉu vi volas iri kun mi?
- Marta** Kompreneble.
- Lucia** Bone! Ni devas paroli kune pri multaj aferoj, kiuj okazis.

M29 Domaća zadaća

Pridružite pitanja s odgovorima. Prevedite na svoj jezik.

Kiom da boteloj staras sur la tablo?	En Zagrebo.
Kie vivis edzino de la vendisto?	Ĉar mi ne konas la respondon.
Kiel Petro volas veturi?	Unu aŭto veturis tre rapide.
Kiel okazis la granda akcidento sur la strato?	Tre multaj.
Kial vi nenion diras?	Per biciklo.

▼ Blok 24 (školski sati 47-48)

Ciljevi učenja

- ponoviti tablicu tabličnih riječi
- razumjeti da neke tablične riječi mogu dobiti akuzativni nastavak-N

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka, crvene i zelene karte

Pripreme

- Zvuk **10**
- Vježba **M30**
- Kopije **M31**
- Kopije **M32**
- Vježba **M33**
- Karte s riječima u boji **M34**
- Kopije **M35**
- Kopije **M36**

Plan učenja

10 min Razdijelite **M30**. Zamolite učenike da nađu nedostajuće riječi. Mogu izabrati između tri mogućnosti.

5 min Pauza za nejezičnu igru

20 min Razdijelite **M31**. Igrajte Zvuk **10** pomoću računala. Zamolite učenike da pažljivo slušaju i ispune nedostajuće riječi.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i slijedeći par da glumi dijalog.

Uvjerite se da učenici razumiju značenje teksta. Ako neki ne razumiju sve tablične riječi, možete im objasniti njihovo značenje pomoću slagalice.

10 min Pauza

10 min Razdijelite **M33**. Zamolite učenike da naprave rečenice o debelo označenim riječima. Poradite na tome da učenici shvate važnost akuzativnog nastavka **-N**.

Ako ima vremena, mogu složiti parove te postavljati jedni drugima pitanja i davati odgovore.

10 min Razdijelite **M34**. Podijelite učenike u nekoliko grupa. Objasnite pravila vježbe te upozorite učenike da tablične riječi mogu ponekad dobiti akuzativni nastavak **-N**. Dajte svakoj grupi neki broj crvenih i zelenih karata. Jedan učenik/učenica iz svake grupe uzimo po jednu kartu od svake kartaške boje. Zatim svaki učenik u grupi piše svoju rečenicu u kojoj je sadržana tablična riječi i glagol, Zatim sljedeći učenik/učenica uzima po jednu kartu od svake kartaške boje i svi oni pišu svoje rečenice. Nastavite tako sve dok svi učenici imaju mogućnost uzeti karte. Ostane li dovoljno vremena, možete čitati i usporediti nekoliko rečenica.

Crvene karte (tablične riječi): **kio, kiu, nenion, nenu, neniam, ĉiu, ĉio, ĉiam, tion, iu, iam**

Zelene karte (glagoli): **havas, skribas, legas, forgesas, vidas, montras, demandas, estas, staras**

5 min Pauza za nejezičnu igru

15 min Ponovite izraze za pozdrav i predstavljanje. Podijelite učenike u parove i zamolite ih da napišu svoj dijalog za upoznavanje s nekim. Mogu koristiti različite izraze za pozdravljanje, pitati za ime, dob ili zemlju druge osobe ili bilo što drugo o čemu misle. Možete i napisati na ploču primjerne rečenice kao ideje.

Primjeri:

Kio estas via nomo?

Kiel vi fartas?

Kiom da jaroj vi havas?

De kie vi estas?

Kie vi vivas?

5 min Razdijelite **M35**. Zamolite učenike da prevedu zajedno pjesmu i zajedno je pjevaju 2-3 puta.

Zadajte domaću zadaću.

M30 Vjeŝba

Izaberite ispravnu riječ.

Sinjoro Rapid demandis la vendiston, _____ (kiel, kiom, kia) kostas la bela ruĝa aŭto.

Mi volas paroli Esperanton _____ (iu, neniam, tiel) bone kiel vi.

Mi koleras, ĉar vi _____ (tio, iel, neniam) fermas la pordon de nia ĉambro.

Ivo ŝatas aŭskulti _____ (tian, ion, iam) muzikon kiel mi.

Post kvar monatoj _____ (ĉiam, ĉiuj, tiam) revenis hejmen.

_____ (Kiu, Kiel, Kial) estas la simpatia sinjorino tie malantaŭe?

Mi ne komprenas, _____ (kial, ĉial, nenial) neniu venis.

Vi havas tre belan voĉon. Bonvolu kanti _____ (ion, ĉien, io).

Peter ankoraŭ _____ (tie, kiam, neniam) veturis al Parizo.

Malgrandaj infanoj volas manĝi _____ (tiu, ĉion, tial) en ĉambro.

M31 Dijalog

- A** Ho, mi ne havas _____ de matematiko.
- B** Pardonu, kion vi diris? Mi ne aŭdis vin.
- A** Mi diris, ke mi forgesis mian lernolibron.
- B** Kiun lernolibron? Ĉu _____?
- A** Ne ĉiujn. Nur tiun, en kiu estas matematikaj taskoj.
- B** Kaj _____ ĝi estas?
- A** Mi ne scias. Eble hejme, ie en mia ĉambro.
- B** Ĉu vi serĉis ĉie?
- A** Kompreneble, sed la libro estas _____.
- B** _____ estas mia lernolibro. Vi povas labori kun ĝi.
- A** Multan dankon!
- B** Ho, ankaŭ mi _____ ion.
- A** Kion?
- B** Lernolibron de Esperanto. Kiel mi legos la novan tekston sen ĝi?
- A** Tiun lernolibron mi havas. Vi povas legi la tekston el ĝi.
- B** Dankon! _____ bone, ke ni sidas kune!

- A** Ho, mi ne havas **lernolibron** de matematiko.
B Pardonu, kion vi diris? Mi ne aŭdis vin.
A Mi diris, ke mi forgesis mian lernolibron.
B Kiun lernolibron? Ĉu **ĉiujn**?
A Ne ĉiujn. Nur tiun, en kiu estas matematikaj taskoj.
B Kaj **kie** ĝi estas?
A Mi ne scias. Eble hejme, ie en mia ĉambro.
B Ĉu vi serĉis ĉie?
A Kompreneble, sed la libro estas **nenie**.
B **Ĉi tie** estas mia lernolibro. Vi povas labori kun ĝi.
A Multan dankon!
B Ho, ankaŭ mi **forgesis** ion.
A Kion?
B Lernolibron de Esperanto. Kiel mi legos la novan tekston sen ĝi?
A Tiun lernolibron mi havas. Vi povas legi la tekston el ĝi.
B Dankon! **Kiel** bone, ke ni sidas kune!

M33 Vjeŝba

Postavite pitanja o debelim rijeĉima. Pazite na akuzativni nastavak-N.

La lasta tago de la jaro estis tre malvarma .	→	Kia estis la lasta tago de la jaro?
La geedzoj iris en la restoracion .	→	Kien iris la geedzoj?
Petro trinkis tre bonan kafon en restoracio.	→	
Kelnero rapide alportis al Julia varman kafon.	→	
Ivo veturis en Slovakion per aŭto .	→	
Sur tiu ĉi strato staras la plej multekosta hotelo.	→	
La instruistino donis al lernantoj malfacilan taskon .	→	
La libro, kiun vi volas aĉeti, kostas 15 eŭrojn .	→	
Julia lernas novajn lingvojn rapide.	→	
Je la tria horo mi ludas kun mia malgranda frato.	→	
Julia estas en malsanulejo, ĉar ŝi falis .	→	
Tra la pordo venas miaj geamikoj.	→	

kio

kiu

nenion

neniu

neniam

ĉiuj

ĉio

ĉiam

tion

iu

iam

havas

skribas

legas

forgesas

vidas

montras

demandas

estas

staras

Jomo: Ĉu vi volas min?

Ho, kion vi faras? demandas nun Marko.

Mi legas la libron, mi lernas la lingvon.

Ĉu kun mi vi venos al kafo amika?

Vi trinkos la kafon, parolos kun mi.

Mi dankas, ho Marko, mi ŝatas la kafon,
se ĝi estas bona, se ĝi estas varma.

Mi tre ŝatas sidi kun vi en la ĉambro,
sed nun mi ne povas, mi diras al vi.

Melodija: esperantofre.com

M36 Domaća zadaća

Upotpunite rečenice.

Ki _____ el tiuj du libroj estas pli facila?

Ti _____ filmon mi rigardis jam antaŭ kvar jaroj. Ĝi ne estas bona.

Ki _____ estas la letero, kiun Ana skribis al mi? Mi serĉas ĝin jam du horojn.

Ne ĉio, ki _____ oni diras, estas vero.

Ĉu vi ne vidis, ke la sinjorino falis? Kial vi nen _____ faris?

Ki _____ kantojn vi ŝatas aŭskulti? – Novajn.

Ki _____ ni revidos unu la alian? – Post unu monato.

Oni diras, ke en urbocentro oni malfermos plian vendejon. Ĉu t _____ estas vero?

Neni _____ vi havas tempon por iri kun mi en kinejon!

Ĉu vi ne koleras, ke vi nun devas vivi en alia urbo? – Ne. T _____ estas la vivo.